04.01.2013 г. / 18:50:31

Вяра

17.01 по еретическия, †04 януари по църковния календар - Събор на светите седемдесет апостоли. Свв. Зосима и Атанасий

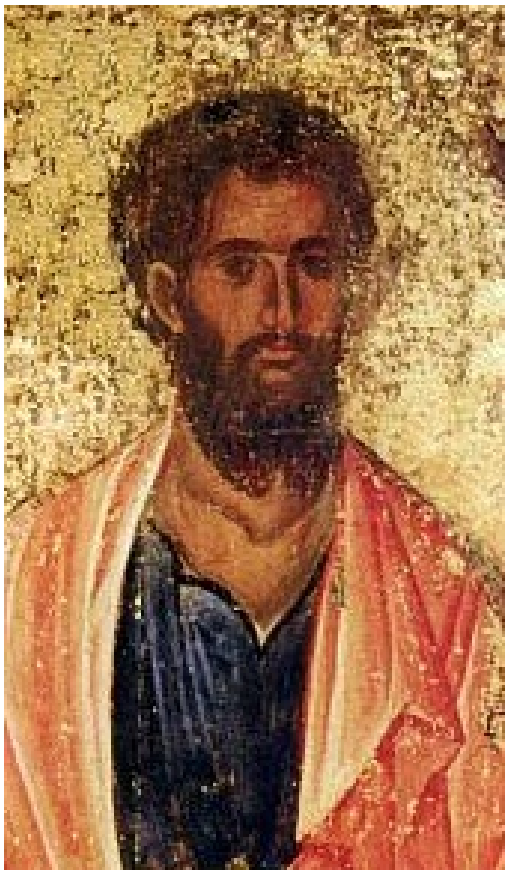
Събор на светите седемдесет апостоли

Освен дванадесетте апостоли, Господ Иисус Христос избрал още седемдесет други. Св. евангелист Лука разказва така: "след това Господ избра и други седемдесет ученици и ги разпрати пред Себе Си по двама за всеки град и място" (Лук. 10:1-16). Дванадесет били при Него, като свидетели на Неговия живот, а седемдесет приготвяли човеците към приемането на Христа Спасителя, като проповядвали преди Него в тези градове, които Господ възнамерявал да посети.

Впоследствие мнозина от Господните ученици и, разбира се, в това число и мнозина от седемдесетте, отпаднали от Христа и престанали да Му служат. Свети евангелист Иоан пише: "От това време мнозина от учениците Му се върнаха назад и вече не ходеха с Него. Тогава Иисус рече на дванайсетте: да не искате и вие да си отидете?" (Иоан. 6:66-67). А когато настъпили дните на Христовите страдания, числото на учениците Му още повече намаляло. Когато и един от дванадесетте отпаднал, при Него останали само някои от седемдесетте.

След Христовото възкресение, ликът на светите дванадесет апостоли бил възпълнен с приемането на

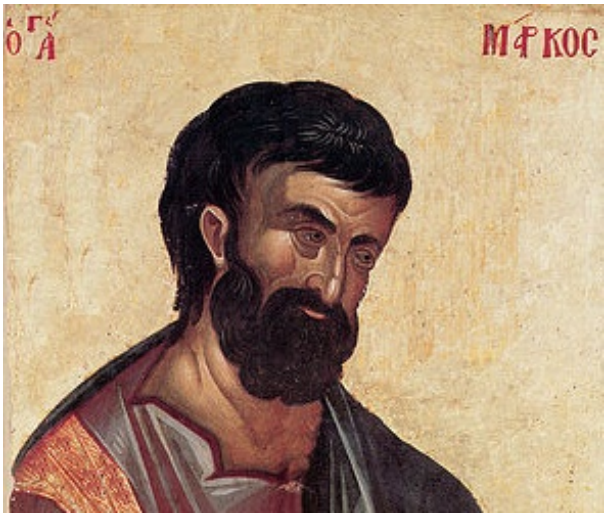
Матия, а ликът на седемдесетте не се попълнил веднага, а малко по малко от числото на тези, които били обръщани към Христа от дванадесетте апостоли и чрез проповедта на светия апостол Павел свише призван в този първенствуващ лик и станал, заедно с Петър, първовърховен в апостолския лик.Въз основа на Божественото Писание, преданията на светите отци, древните историци и достоверните църковни повествователи, ликът на светите седемдесет апостоли може да се представи по следния начин:

Свети апостол Иаков, брат Господен

Пръв от тях бил свети Иаков, брат Господен, за когото споменава свети апостол Павел в посланието до галатяните, като казва: "възлязох в Иерусалим да се видя с Петра... Другиго от апостолите не видях, освен Иакова,

брата Господен" (Гал. 1:18-19). Той бил поставен за пръв епископ на Иерусалим. Според свидетелството на преданието избран за това и посветен от Самия Христос по време на Неговия земен живот. **Заради това, че проповядвал Христа в Иерусалим, свети апостол Иаков бил хвърлен от иудеите от покрива на храма, след това го пребили с камъни и му разбили главата с тояга.**

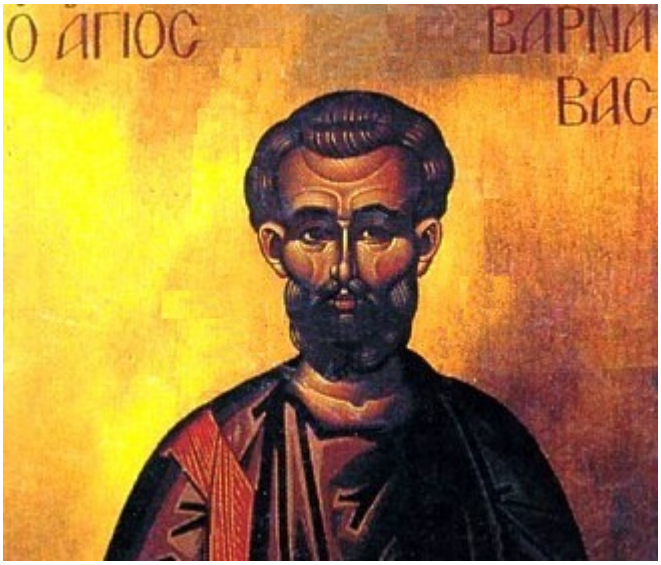
Свети евангелист Марко, написал евангелие под ръководството на апостол Петър, който споменава за него в своето Първо съборно послание с такива думи: "Поздравява ви избраната заедно с вас църква във Вавилон, и син ми Марко" (1Петр. 5:13). Пак свети апостол Петър го поставил за епископ в град Александрия, където заради неговата проповед за Христа, идолопоклонниците го свързали, влачили го по камъните на градските улици и го пребили. В това време му се явил Господ Иисус Христос, Който го призовал към небесната слава и апостолът Му предал своя дух.

Апостол и евангелист Лука. Свети евангелист Лука, написал евангелие под ръководството на свети апостол Павел, който споменава за него в посланието до колосяни: "Поздравява ви Лука, многообичният лекар" (Кол.4:14). Той е написал също и книгата "Деяния апостолски" и много проповядвал за Христа, най-вече в Беотия. Умрял мъченически в Ахаия.

Свети Клеопа, най-младият брат на свети Иосиф Обручник. Той заедно със свети Лука видял по пътя за Емаус Господа след Неговото възкресение и после познал възкръсналия Христос, когато Той се явил на събралите се в един дом ученици и извършил преломяване на хляба (Лк. 24:13-35). **Заради проповядването на Христа свети Клеопа бил убит от иудеите**.

Свети Симеон, сродник на Господа по плът, бил вторият след апостол Иаков епископ на Иерусалим, където и завършил живота си, бидейки разпнат заради Христа разпнатия.

Свети Варнава, който бил наречен така от апостолите, а преди това се наричал Иосия (Деян. 4:36). За него се споменава в книга Деяния апостолски и в Посланието на свети апостол Павел до галатяните: "възлязох казва апостол Павел в Иерусалим с Варнава" (Гал. 2:1). Този апостол заедно със свети апостол Павел послужил на благовестието и отначало проповядвал Христа в Рим, а после бил поставен за епископ в Медиолан. **Той завършил живота си в своята родина, на остров Кипър, където бил пребит с камъни от гонителите на Христовата вяра - евреите богоборци**. Християните го погребали с чест и положили с него в гроба, съгласно неговото завещание, светото евангелие от Матей, което Варнава някога сам преписал и с което никога не се разделял.

Свети Иосия или Иосиф, който бил наричан още Варсава или Иуст. За него се споменава в Деяния апостолски, където се повествува, че апостолите хвърлили жребий, за да видят дали него, или Матия да поставят на мястото на отпадналия от апостолите Иуда Искариотски (Деян. 1:23), а също и в посланието на свети апостол Павел до колосяните, в което апостолът, изброявайки поздравите до верните в Колоската църква, казва: "също и Иисус, наричан Юст" (Кол. 4:11).

Учителите на Църквата говорят, че този Иосия бил син на Иосиф Обручник както и Иаков, Симон, и Иуда (не Искариот) и заемал епископската катедра в Елевтеропол, където и умрял с мъченическа смърт.

Свети Тадей бил в началото ученик на свети Иоан Предтеча, а после Христов ученик. Той трябва да бъде отличаван от светия апостол Иуда Тадей или Левий, който е един от дванадесетте. Свети Тадей кръстил Едеския княз Авгар и го изцелил от проказа. След като дълго време се трудил в делото на Христовото благовестие, той починал в Господа във финикийския град Берит.

Свети Анания, който кръстил апостол Павел (Деян. 9:10-18), бил отначало епископ в град Дамаск. Той завършил своя живот в Елевтеропол, където бил пребит с камъни по заповед на хегемона Лукиан.

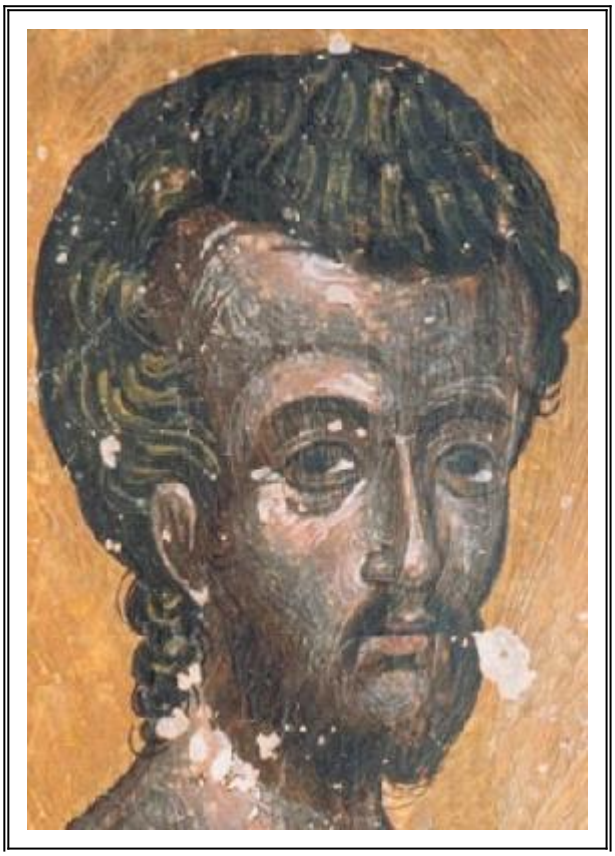
Свети първомъченик архидякон Стефан. Фрагмент от стара ромейска икона

Светият първомъченик архидякон Стефан пръв

приел мъченически венец за Христа, бидейки пребит с камъни от иудеите, поради което и се нарича "първомъченик". Малко преди смъртта си той се удостоил да види небесата отворени и Господа Иисуса "да стои отдясно на Бога" (Деян. 7:55).

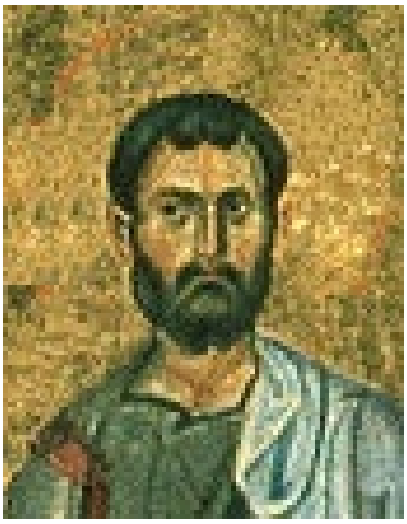
Свети Филип, един от седемте дякона, който кръстил Симон Влъхв в Самария и евнуха на царица Кандакия (Деян. 8:26-39), бил епископ в град Тралия и там, като просветил мнозина в Христовата вяра, в дълбока старост се преставил в Господа.

Свети Прохор, един от седемте дякона (Деян. 6:5), бил съпътешественик на свети апостол Иоан Богослов и съучастник в неговите трудове. Той бил пръв епископ във витинския град Никомидия, а после проповядвал Христа в Антиохия, където умрял мъченически.

Свети апостол от 70-те Никанор. Фрагмент от стара стенопис. Света Гора-Атон

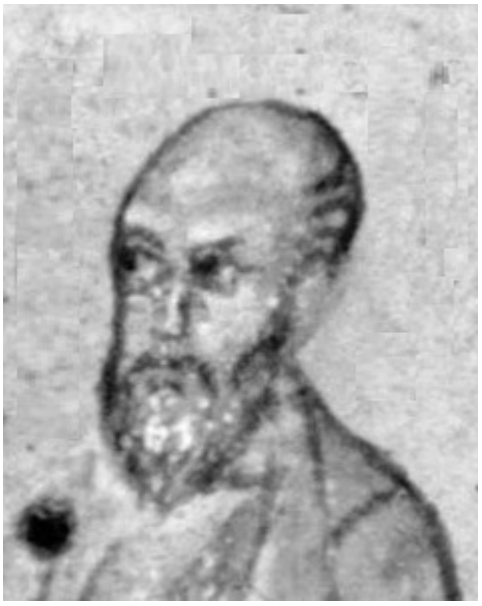
Свети Никанор, един от седемте дякона, бил убит от иудеите заедно с две хиляди повярвали в Христа, в същия ден, в който бил пребит с камъни свети първомъченик Стефан. Това се случило, както е написано в книгата Деяния апостолски, по време на голямото гонение, повдигнато срещу Иерусалимската църква (Деян. 8:1).

Свети Тимон, един от седемте дякона, бил епископ на град Бостра в Арабия и докато проповядвал Христовото име, **претърпял много страдания от евреите и елините. След това, като бил хвърлен в разпалена пещ, той излязъл от нея невредим и после починал в Господа.**

Свети Пармен, един от седемте дякона, изпълнявайки повереното му от апостолите дело на благовестието, умрял мъченически пред очите на апостолите.

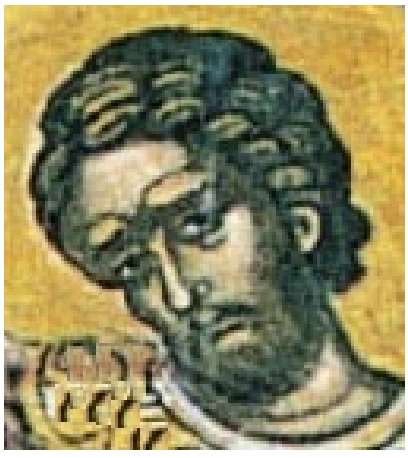
Свети Тимотей се трудил в делото на Христовото благовестие заедно със свети апостол Павел, който написал до него две послания. Той бил епископ в Ефес, където умрял мъченически.

Свети апостол Тит. Фрагмент от стара миниатюра. Света Гора-Атон

Свети апостол Тит също се трудил заедно с апостол Павел в делото на благовестието. Свети апостол Павел споменава за него в своите послания (2Кор. 2: 12-13; 12:18; 2Тим. 4: 10), а също е написал и послание до него. Свети Тит бил епископ на Гортина, на остров Крит. Той починал в мир в дълбока старост.

Свети Филимон, до когото свети апостол Павел написал отделно послание (Филим.), бил епископ в Газа. Пострадал мъченически по времето на Нерон.

Свети апостол Онисим. Фрагмент от стара стенопис в Света Гора-Атон

Свети Онисим, за когото пише свети апостол Павел в своето послание до Филимон (Флм. 1:10-19), проповядвал християнството в Испания, Гърция и Мала Азия. Умрял мъченически скоро след смъртта на свети Игнатий Богоносец, като бил пребит с камъни в Рим.

"Павел, окованик Иисус Христов, и брат Тимотей, - до възлюбения Филимона...

Моля те за моето чедо Онисима, когото родих в оковите си:

той някога беше непотребен за тебе, а сега е потребен тебе и мене, и го пращам назад; а ти го приеми като мое сърце.

Аз исках да го задържа при мене си, за да ми служи вместо тебе в оковите за благовестието; ала без твое съгласие не исках нищо да извърша, за да бъде твоята добрина не като по принуждение, а доброволна.

Защото, може би, той заради това се отлъчи за малко време от тебе, за да го приемеш завинаги, не вече като роб, а по-горе от роб, като брат възлюбен, твърде много за мене, а още повече за тебе - и по плът, и в Господа.

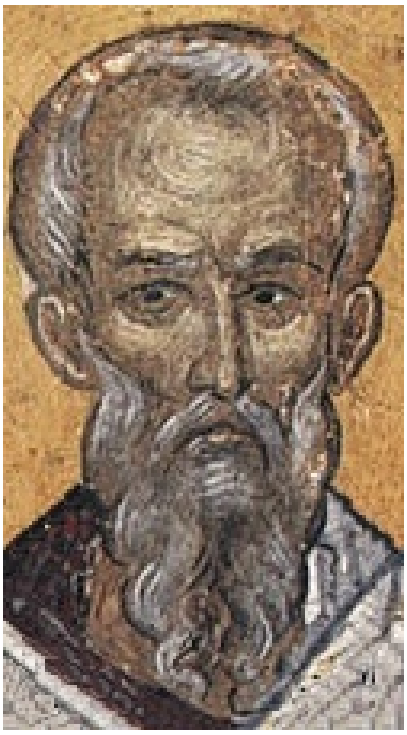
И тъй, ако ме имаш за съучастник, приеми го като мене. Ако пък с нещо те е обидил, или ти е длъжен, мини това на моя сметка" (Флм. 1:10-19).

Свети Епафрас, за когото също свети апостол Павел

споменава в посланието си до Филимон, като казва: "Поздравява те Епафрас, моят съпленник за Христа Иисуса" (Филим. 1:23), бил епископ на град Колоса и на църквите на Лаодикия и Иерапол. Заедно със свети апостол Павел той бил в тъмницата в Рим, откъдето Павел писал на колосяните: "Поздравява ви вашенецът Епафрас, Иисус Христов раб, който винаги се подвизава за вас в молитвите, за да пребъдете съвършени и изпълнени с всяка воля Божия. Свидетелствувам за него, че той има голяма ревност и грижа за вас и за ония, които са в Лаодикия и Иерапол" (Кол. 4:12-13).

Свети Архип, който е споменат в същото това послание до Филимон, бил след свети Епафрас (когато той бил затворен в тъмница в Рим) епископ в град Колоса; за което свети апостол Павел пише на колосяните: "Кажете на Архипа: гледай да изпълняваш службата, що си приел в Господа" (Кол. 4:17). Там свети Архип завършил мъченически живота си.

Свети Крисп, за когото се споменава в Деяния апостолски със следните думи: "А Крисп, началник на синагогата, повярва в Господа с целия си дом" и за когото свети апостол Павел в посланието си до коринтяните говори, че той е кръстил Крисп, бил епископ на остров Егина, близо до Пелопонес, между Егейското и Йоническото море. Починал в мир.

Свети апостол Сила. Фрагмент от стара гръцка стенопис

Свети Сила бил ученик и най-близък сътрудник на свети апостол Павел, с когото заедно проповядвал словото Божие и претърпял много страдания, рани и затваряне в тъмница. За него се споменава в Деяния апостолски: "а Павел си избра Сила и тръгна..., та утвърдяваше църквите". По-късно той бил епископ в Коринт и след като немалко се потрудил в делото на проповядването на словото Божие и извършил много знамения и чудеса, починал в Господа.

Свети Силуан проповядвал словото Божие заедно със светите апостоли Петър и Павел. За него споменава свети апостол Петър в своето Съборно послание с такива думи: "Написах ви накратко по Силуана, верния брат". Също и свети апостол Павел във Второто послание до коринтяните: "Син Божий, Иисус Христос, Когото проповядвахме помежду ви аз и Силуан". Апостол Силуан

бил епископ в Солун, където, след като претърпял немалко беди по време на своите подвизи за утвърждаването на светата Христова вяра, отишъл при Подвигоположника Христа.

Свети Крискент, за когото свети апостол Павел споменава в своето Второ послание до Тимотей, бил епископ в Галатия, а после проповядвал Христа в Галия. Там, в град Виен, Крискент поставил за епископ своя ученик Захария и отново се върнал в Галатия, където умрял мъченически при царуването на Траян.

Свети Епенет, за когото споменава свети апостол Павел в Посланието до римляните, като казва: "Поздравете моя възлюбен Епенет, пръв повярвал в Христа в Ахаия", бил епископ в Картаген.

Свети апостол Андроник

Свети Андроник, за когото свети апостол Павел споменава в същото послание до римляните, като казва: "Поздравете Андроника" и го нарича свой сродник и съзатворник, един от най-чутовните апостоли, който по-рано от него е повярвал в Христа, бил епископ в Панония.

Починал в мир.

Свети Стахий, за когото споменава свети апостол Павел в същото послание, като казва: "поздравете... и обичния ми Стахия", бил поставен от светия апостол Андрей Първозвани за пръв епископ на Византион. Заедно с него свети Стахий издигнал в Аргиропол църква, където се събирали множество вярващи, които той поучавал в Христовите заповеди.

Свети Амплий, за когото свети апостол Павел споменава в същото послание, като казва: "Поздравете обичния ми в Господа Амплия", бил епископ в град Диоспол, където проповядвал Христа. Умрял в град Одиса, където елините го убили заради това, че проповядвал Христа.

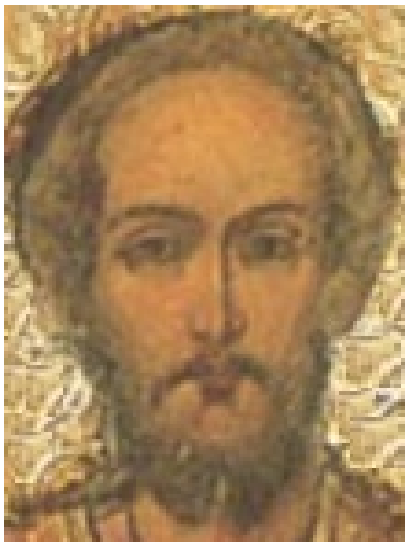
Свети Урбан, за когото свети апостол Павел споменава в същото послание, като казва: "Поздравете нашия сътрудник в Христа Урбана", бил епископ в Македония. Той умрял мъченически.

Свети Наркис, за когото свети апостол Павел споменава в същото послание, като казва: "Поздравете ония от домашните на Наркиса, които вярват в Господа", бил епископ в Атина.

Свети Апелий, за когото споменава в същото послание свети апостол Павел, като казва: "Поздравете изпитания в Христа Апелия", бил епископ на град Смирна.

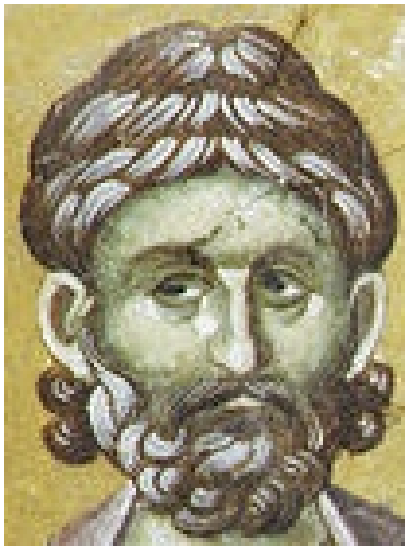
Свети Аристовул, за когото споменава свети апостол Павел в същото послание, като казва: "Поздравете верните от дома Аристовулов", бил епископ в Британия и

там, след като дълго се трудил и претъпял много страдания, починал.

Свети апостол Иродион. Фрагмент от стара руска икона

Свети Иродион или Родион, за когото споменава свети апостол Павел в същото послание, като казва: "Поздравете сродника ми Иродиона", бил епископ в Патра. Умрял мъченически в Рим.

Свети апостол Агав

Свети Агав имал дара на пророчеството. За него се споменава в Деяния апостолски с такива думи: "слезе от

Иудея един пророк, на име Агав, и като дойде при нас, взе пояса Павлов, върза си ръцете и нозете и рече: това казва Дух Светий: така ще свържат иудеите в Иерусалим оня мъж, чийто е тоя пояс, и ще го предадат в ръце езически". Апостол Агав проповядвал в много страни и обърнал мнозина към Христа.

Свети Руф, за когото споменава свети апостол Павел в Посланието до римляните, като казва: "Поздравете избрания в Господа Руфа, както и неговата и моя майка" (16:13), бил епископ в Тива град в Гърция.

Свети Асинкрит, който се споменава в същото послание, бил епископ в Хиркания, малоазийска област, където много пострадал за Христовото име.

Свети Флегонт, споменат в същото послание, бил епископ в Маратон град в Тракия.

Свети Ермий, за когото се споменава в същото послание, бил епископ в Далмация.

Свети Ерм, който се споменава в същото послание, бил епископ във Филипопол, където умрял мъченически.

За тези петима апостоли споменава свети апостол Павел с такива думи в посланието до римляните: "Поздравете Асинкрита, Флегонта, Ерма, Патрова, Ермия" (16:14).

Свети Патров, споменат в същото послание, бил епископ в Неапол и Путеоли, където обърнал мнозина към Христа.

Свети Лин, за когото споменава свети апостол Павел

във второто послание до Тимотей, бил епископ в Рим след свети апостол Петър.

Свети Гаий, за когото споменава свети апостол Павел в "Посланието до римляните", като казва: "Поздравява ви Гаий, мой и на цялата църква странноприемник", бил епископ в Ефес след свети Тимотей.

Свети Филолог, за когото споменава свети апостол Павел в същото послание, като казва: "Поздравете Филолога", бил поставен от свети апостол Андрей за епископ в Синоп, където и починал в мир.

Свети Луций или Лука, за когото свети апостол Павел споменава в същото послание, бил епископ в Лаодикия Сирийска.

Свети Иасон, който се споменава в същото послание, бил епископ в Тарс, където много пострадал за Христовото име. Починал в дълбока старост в мир.

Свети Сосипатър, също споменат в Посланието до римляните, бил епископ в Икония. Свети Сосипатър починал в мир.

За последните трима апостоли свети апостол Павел пише така в Посланието до римляните: "Поздравяват ви... моите сродници Луций, Иасон и Сосипатър".

Свети Олимпан или Олимп, за когото споменава свети апостол Павел в същото послание, присъствал на страдалческата кончина на свети апостол Петър в Рим и после сам, заедно със свети апостол Иродион, бил обезглавен по заповед на Нерон, както пише Метафраст в

сказанието на деня на светите апостоли Петър и Павел .

Свети Тертий е писал посланието на свети апостол Павел до римляните, за което той сам говори в същото послание: "Поздравявам ви в Господа и аз Тертий, който написах това послание". Той бил вторият епископ в Икония, след свети Сосипатър. Там той се сподобил с мъченически венец.

Свети апостол Ераст. Фрагмент от стара икона

Свети Ераст, за когото споменава свети апостол Павел в същото послание, бил дякон и ковчежник в Иерусалимската църква, а после и епископ в Панеада.

Свети Куарт или Кварт, за когото се споменава в същото послание, бил епископ в Берит.

За тези двама апостоли свети апостол Павел пише така:

"Поздравява ви Ераст, градският ковчежник, и брат Кварт".

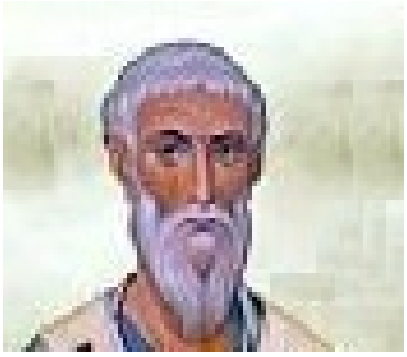
Свети Евод бил Антиохийски епископ след свети Петър. За него споменава свети Игнатий Богоносец в своето Послание до антиохийците, като казва: "помнете блажения Евод, вашия отец, който първи ви беше поставен от апостолите за пастир". Той умрял мъченически.

Свети Онисифор, за когото споменава свети апостол Павел във Второто послание до Тимотей, като казва: "Господ да даде милост на дома на Онисифора, защото много пъти ме успокои и се не посрами от веригите ми", бил епископ в Колофон и Киринея. Умрял мъченически.

Свети Климент, за когото споменава свети апостол Павел в посланието до филипяните, като казва: "които се подвизаваха в благовестието заедно с мене и с Климента", бил епископ в Сарди.

Свети Состен, който след свети Крисп бил началник на иудейската синагога в Коринт, бил обърнат в християнството от свети апостол Павел. За него в Деяния апостолски пише следното: "Тогава всички елини хванаха Состена, началник на синагогата, и го биха пред съдилището". Неговото име споменава и сам свети апостол Павел, наред със своето, в Първото ослание до коринтяните, което започва така: "Павел, призван апостол Иисус Христов по воля Божия, и брат Состен". Впоследствие свети апостол Состен бил епископ в Колофон (древен град в Лидия, в северозападната част на Мала Азия, бел.ред.).

Свети Аполос се споменава в Деяния апостолски: "дойде в Ефес някой си иудеин, на име Аполос, родом от Александрия, мъж красноречив и силен в Писанията. Той беше наставен в пътя Господен и, разпален духом, говореше и поучаваше превилно за Господа". Споменава за него и свети апостол Павел в "Първото послание до коринтяните", като казва: "Аз насадих, Аполос полива, ала Бог направи да израсте". По-късно Аполос бил в Крит и още по-късно бил епископ на Кесария.

Свети Тихик се споменава в Деяния апостолски и в посланията на свети апостол Павел до колосяните и до ефесяните, където пише: "А за да знаете и вие, как съм и що работя, за всичко ще ви извести Тихик, възлюбен брат и верен в Господа служител, когото пратих при вас за това същото, за да узнаете за нас, и да утеши сърцата ви". И отново, във "Второто послание" до Тимотей, апостол Павел говори: "Тихика изпроводих в Ефес". Тихик бил епископ в Колофон след свети Состен.

Свети Епафродит се споменава в Посланието на свети апостол Павел до филипяните: "Счетох обаче за нужно говори апостол Павел да изпратя при вас брата Епафродита, мой сътрудник и съратник, а ваш пратеник и услужник в нуждите ми". Епафродит бил епископ в Адриака.

Свети апостол Карп

Свети Карп, за когото свети апостол Павел споменава във Второто послание до Тимотей, като пише: "Кога дойдеш, донеси фелона, що оставих в Троада, у Карпа, и книгите", бил епископ в Берия Тракийска. Той завършил живота си мирно.

Свети Кодрат бил епископ в Атина и Магнезия, където, проповядвайки словото Господне, приел от ръцете на атиняните мъченическа смърт, по времето на цар Адриан.

Свети Марк е същият този Иоан, за когото, като спътник на апостолите Павел и Варнава, много пъти споменават Деяния апостолски; както например в следното място: "Варнава и Савел, след като изпълниха поръчката, върнаха се от Иерусалим (в Антиохия), като взеха със себе си и Иоана, наречен Марко" (12:25). Той бил епископ в град Библос във Финикия. Свети Марко извършил много чудеса и притежавал такава благодатна сила, че дори само сянката му изцелявала болните.

Свети Зина, по прозвище Законник, тоест учител на Моисеевия закон, за когото свети апостол Павел споменава в Посланието до Тит, като казва: "Зина законника... погрижи се да изпроводиш", бил епископ в Диоспол.

Свети Аристарх, за когото се споменава в Деяния апостолски и в посланията на свети апостол Павел до колосяните и до Филимон, бил епископ в град Апамея.

Свети Пуд, за когото споменава свети апостол Павел във Второто послание до Тимотей, като казва: "Поздравяват те Евул, Пуд, Лин, Клавдия", бил член на римския сенат. Той бил благочестив човек, приемал в своя дом апостолите Петър и Павел и много вярващи. Впоследствие домът му бил превърнат в църква, която се наричала "Пастирска" и в която, според преданието, свещенодействал свети апостол Петър.

Свети Трофим, за когото на две места се споменава в Деяния апостолски свети апостол Павел в същото послание до Тимотей, като казва: "Трофима пък оставих болен в Милит", заедно с Пуд и Аристарх съпътствал във всичките гонения апостол Павел и накрая, когато в Рим по времето на Нерон свети апостол Павел бил посечен с меч, бил обезглавен и той заедно с двамата си другари.

Свети Марко, племенник на апостол Варнава, бил епископ в Аполониада Витинска. Той се споменава от свети апостол Павел в Посланието до колосяните (Кол. 4:10) заедно с по-горе споменатия апостол Аристарх: "Поздравява ви Аристарх, който е затворен заедно с мене,

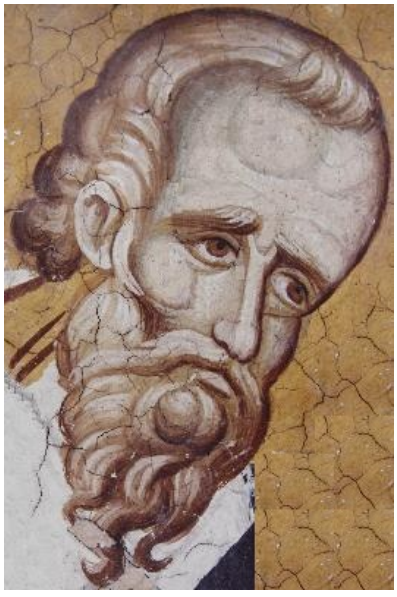
и Марко, племенникът на Варнава".

Свети Артема, за когото говори свети апостол Павел в "Посланието до Тит": "Кога изпратя при тебе Артема", бил епископ в Листра.

Свети Акила, за когото се споменава в Деяния апостолски и в посланията на апостол Павел, бил епископ в Хераклея, а словото Божие проповядвал в Азия и Ахаия и заради своята проповед приел мъченически венец.

Свети Фортунат, за когото споменава свети апостол Павел в първото послание до коринтяните, неуморно се трудил, проповядвайки името Христово и след многото трудове се сподобил с блажен край.

Свети Ахаик, когото заедно с Фортунат споменава свети апостол Павел в същото послание до коринтяните, като казва: "Радвам се, че дойдоха Стефанин, Фортунат и Ахаик: те запълниха вашето отсъствие, защото успокоиха моя дух и вашия".

Свети Дионисий Ареопагит. Фрагмент от стара стенопис. Косово, Сърбия

Свети Дионисий Ареопагит, за когото споменават Деяния апостолски, отначало бил епископ в Атина, а след това проповядвал Христа в Галия и тук бил обезглавен. За това, че и той принадлежи към апостолския лик, свидетелства Евсевий, епископ на Кесария Палестинска, който като изброява 70-те апостоли, казва: "прибави към тях този Ареопагит, по име Дионисий, за когото Лука в Деяния апостолски пише, че той бил обърнат към вярата чрез проповедта на Павел в Атина".

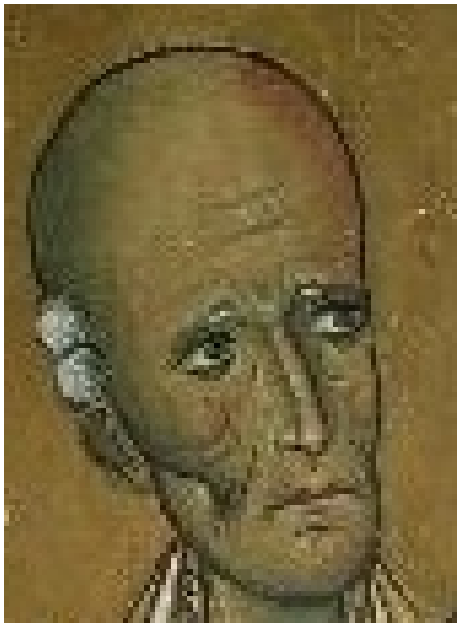
Свети Симеон, по прозвище Нигер; за него споменава в Деянията свети апостол Лука, като казва: "В Антиохийската църква имаше някои пророци и учители, именно: Варнава и Симеон, наречен Нигер". За това, че и той принадлежал към апостолския лик, свидетелства свети Епифаний, като го поставя между апостолите, защото той така изброява техните имена: "Марк, Лука, Иуст, Варнава, Апелий, Руф, Нигер (тоест Симеон Нигер) и останалите седемдесет и двама". По такъв начин свети Епифаний свидетелства, че ликът на тези "по-малки" апостоли се състои от седемдесет и двама души и че свети Симеон Нигер бил един от тези апостоли. Освен това, свети Иоан Дамаскин, в "Октоиха" в службата на пети глас в сряда на вечернята, след дванадесетте апостоли споменава и събора на седемдесет и двамата апостоли, като казва: "всехвалната десетица с двоицата се показа по-съвършена, с единоревнителния събор на седемдесет и двамата."

С благодатните молитви на всички тези апостоли да се сподобим и ние да станем причастници на небесното блаженство и да лицезрем Божествения Апостол и

Архиерей на нашето изповедание Иисуса Христа, възхвалявайки Го заедно с Бога Отца и Светия Дух, во веки веков, Амин!

Изброяване на седемдесетте апостоли, напълно точно, няма никъде. Ако се вгледаме по-внимателно, те може да се окажат повече от седемдесет според свидетелството на свети апостол Павел, който в Първото послание до коринтяните говори: "яви се (Христос, след Своето възкресение) на Кифа и след това на единайсетте; после се яви на повече от петстотин братя наведнъж, от които повечето са живи доднес, а някои и починаха".

За някои от това множество, които са се потрудили в делото на благовестването на Христа в най-първите времена на Църквата, които са просветили с вярата различни страни, подобно на светите апостоли, и които са достойни поради това за апостолското име, ще споменем тук поотделно.

Св ети праведни Лазар Четвородневни. Фрагмент от стара гръцка стенопис, о. Кипър

Свети Лазар, който бил мъртъв в продължение на четири дни и който след това бил възкресен от Господа. По време на гонението срещу Иерусалимската църква, след мъченическата смърт на свети първомъченик Стефан, **той бил изгонен от пределите на Иудея и пуснат в морето на лодка без весла**, заедно със светия Господен ученик Максимин и със свети Келидоний, който се родил сляп, но бил изцелен от Господа. По Божия воля лодката доплавала до остров Кипър и свети Лазар започнал да проповядва Христа в град Кидония. Впоследствие той бил ръкоположен за епископ на този град от апостол Варнава и там, на остров Кипър, той починал в мир. Неговото свето тяло било намерено след много години на същия остров в мраморен ковчег, върху който имало надпис: "Четвородневният Лазар, приятел Христов".

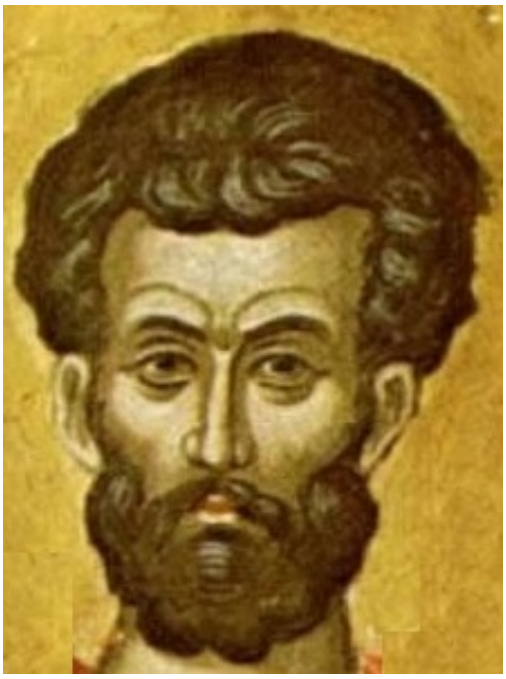
Свети Иосиф, който произхождал от Ариматея и бил таен ученик на Иисуса Христа, а после измолил пречистото Му тяло от Пилат, **също бил изгонен от иудейските предели** и проповядвал Христа в Англия, където се и преставил. Той се почита от жителите на Англия като апостол на тяхната страна.

Свети Никодим, който идвал през нощта при Иисуса, за да слуша Неговото учение и който дал добър съвет на иудеите да не осъждат Христа, преди да чуят Него Самия и преди да разгледат добре Неговите дела, а по-късно погребал заедно с Иосиф Иисусовото тяло и го помазал с аромати, **също пострадал от иудеите заради вярата си в Христа и заради апостолската си проповед и бил изгонен от Иудея.**

Свети Гамалиил бил учител на свети апостол Павел. Той **дал благоразумен съвет на синедриона** относно проповедта на светите апостоли, като казал: "ако това дело е от човеци, ще се разруши; ако ли пък е от Бога, вие не можете го разруши; **пазете се да не би да излезете и богоборци**". След мъченическата смърт на архидякон Стефан, той взел тялото му и го погребал всвоето село, недалече от Иерусалим. Пак той укривал и изгонения заради Христовата проповед свети Никодим, когото и погребал след неговата смърт близо до гроба на светия първомъченик Стефан, където по-късно и сам бил погребан.

Евнухът на етиопската царица Кандакия, който бил кръстен по пътя от свети апостол Филип и който обърнал тази царица към Христа, бил първият проповедник на Христа в Етиопия, където и умрял с мъченическа смърт.

Свети Закхей приел с радост Господа в своя дом и чул от Него думите: "днес стана спасение на тоя дом". След възнесението на Господа Закхей тръгнал след свети апостол Петър, бил поставен от него за епископ на Кесария Палестинска, където проповядвал Христа.

Свети мъченик Лонгин Стотник. Стара стенопис от Света Гора-Атон

Св. Лонгин Стотник е този, който стоял на стража при Кръста Господен и изповядал, че Иисус е наистина Син Божий. След погребението на Господа, той отново бил поставен на стража до гроба Господен и станал очевидец на Христовото Възкресение, за което свидетелствал пред всички. Впоследствие той проповядвал Христа в Кападокия, където пострадал мъченически.

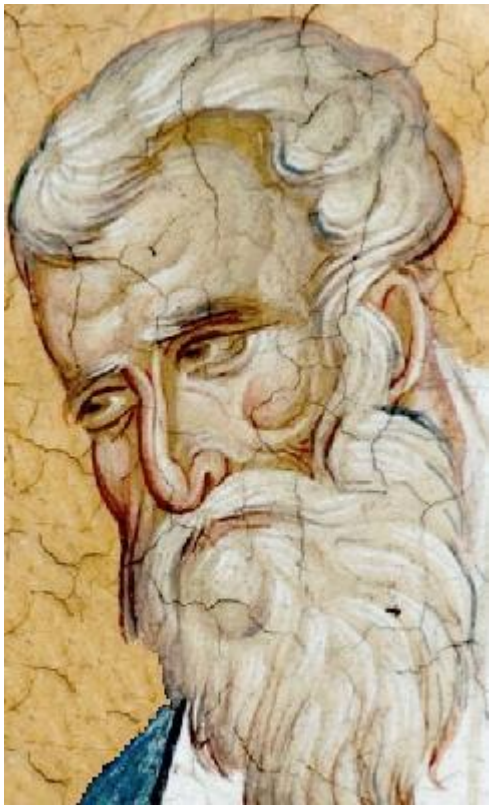
Ето какво е записано в житието му: "Архиереите и старейте направили съвещание, дали на воините доста пари, за да скрият Христовото възкресение и да кажат, че учениците Му са дошли през нощта и са Го откраднали, докато стражите са спали. Но Лонгин не взел парите и не пожелал да скрие чудото, а още по-усърдно започнал да свидетелства за него и свидетелството му било истинно. Затова Пилат и иудейските първенци възненавидели Лонгин и целия си гняв, който имали преди към Христа, обърнали сега

върху него. А той открито проповядвал, че Христос е Истинският Бог, и че той е очевидец на животворящата Му смърт и възкресение. Заради това свидетелство Лонгин изпитал ненавистта и гонението на враговете на Иисуса Христа, които започнали да търсят причина, за да го погубят, но като не намирали у него вина, не се решавали да сторят това, защото той бил стар воин, човек честен и известен на самия кесар.

Скоро на цялото иудейско събрание в Йерусалим станало известно, че стотникът Лонгин разпространява учението си по цяла Кападокия и проповядва за Христовото възкресение. Тогава архиереите и старейте иудейски, изпълнени със завист и гняв, отишли при Пилат с много дарове и започнали да го молят да прати послание до кесаря в Рим и да го извести, че Лонгин е отхвърлил воинския сан, отказал е да се подчинява на римската власт и смущава народа в Кападокия, като им проповядва за друг цар. Пилат приел даровете и се съгласил да изпълни молбата на иудеите. Той пратил на кесаря Тиберий послание с клевета против Лонгин. Заедно с Пилатовото писмо иудеите от свое име пратили на кесаря много злато и така купили смъртта на свети Лонгин, защото скоро от Тиберий дошла заповед той да бъде умъртвен като противник на кесаря. Пилат веднага изпратил в Кападокия войници да отсекат главата му и да я донесат в Йерусалим, за да се уверят еврейските старей в неговата смърт. По молба на иудеите Пилат заповядал да бъдат убити и онези двама воини, които заедно него оставили воинската служба и проповядвали Христа в Кападокия."

Свети Корнилий Стотник, който бил кръстен от свети апостол Петър, от когото той по-късно бил ръкоположен

за епископ, проповядвал Христа в град Скепсия, където умрял.

Свети свещеномъченик Игнатий Богоносец. Фрагмент от стара стенопис Косово, Сърбия

Свети Игнатий Богоносец по предание е същото онова дете, което Господ взел на ръце при Себе Си и което посочил на апостолите, като казал: "ако се не обърнете и не станете като деца, няма да влезете в царството небесно". Той бил ръкоположен от свети апостол Петър за Антиохийски епископ, където проповядвал Христа. Завършил живота си мъченически в Рим, където бил хвърлен на лъвовете.

Свети Поликарп бил епископ на град Смирна. Той подобно на апостолите непрестанно проповядвал словото Божие, писал послания до новообърнатите християни и

неуморно се грижел за благото и духовната полза на своето паство. Свети Поликарп умрял мъченически в Рим.

Свети Иеротей, един от членовете на атинския Аеропаг. Той бил научен в светата християнска вяра от свети апостол Павел, от когото бил поставен за епископ на Атина. Заедно с другите свети апостоли и свети Иеротей бил пренесен по въздуха в Иерусалим до гроба на света Богородица, след успението на Пречистата Божия Майка. Завършил живота си мъченически.

Свети Антипа, епископ Пергамски, също пострадал заради своята апостолска проповед за Христа. За него Сам Господ Иисус Христос казва така в Откровението на свети Иоан Богослов: "когато верният Ми свидетел Антипа биде умъртвен".

Свети Димитрий, за когото споменава свети апостол Иоан Богослов в своето трето послание: "За Димитрия биде засвиделствувано от всички и от самата истина; свидетелствуваме също и ние, и вие знаете, че нашето свидетелство е истинско". Свети Димитрий бил епископ в Асийския град Филаделфия.

Тропарь апостолов

глас 3

Апостоли святии,/ молите Милостиваго Бога,/ да прегрешений оставление// подаст душам нашим.

Кондак апостолов

глас 2

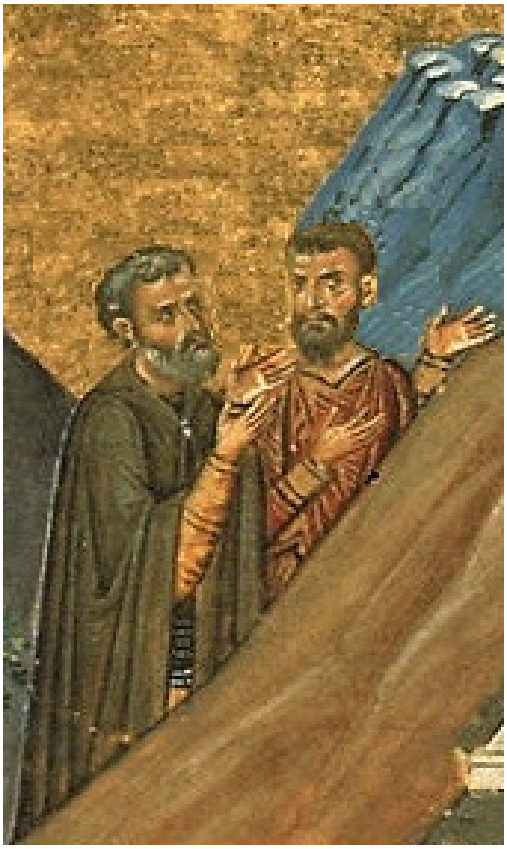
Христовых учеников лик седмьдесят/ Божественно, вернии, в песнех восхвалим,/ теми бо вси навыкохом Троицу почитати Нераздельную,// и пребывают светильницы Божественныя веры.

Ин кондак апостолом

глас 1. Подобен: Лик ангельский:

Звезды светлыя, яко двунадесятем способницы, / Христос вас яви, премудрии, / озаряющия мир светом проповеди/ и в веру приведшия множество безчисленно язык, апостоли Божественнии. Сего ради днесь восхваляем верою вашу память,/ молите спастися душам нашим.

В памет на свети преподобномъченик Зосима и мъченик Атанасий († ок. 284-305 гг.)

Преподобномъченик Зосима бил родом от Киликия и се подвизавал в пустинята. По заповед на нечестивия Диоклетиан той бил заловен и предаден на мъчения заради вярата си в Христа. Изгорили ушите му с нагорещено желязо, после го хвърлили в котел, пълен с нечистотии, а накрая го повесили с главата надолу и го подложили на най-различни жестоки изтезания. Но по чудесен начин светият бил избавен от смъртта. Докато го измъчвали, от пустинята дошъл един лъв, който заговорил с човешки глас. При вида на това чудо, всички били обхванати от ужас и Зосима бил освободен. Коментарисият Атанасий, като го видял невредим след тези толкова жестоки мъчения, повярвал в Христа и се кръстил. Светите Зосима и Атанасий отишли в пустинята и там, сред молитвените подвизи, в един планински дол мирно предали душите си на Господа.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017